

Fællesskab“ givne oplysninger om de direkte og indirekte lønomkostninger pr. time i 1960 (Danmark = 100, Vesttyskland = 86, Belgien = 80, Frankrig = 77, Holland = 68 og Italien = 57) med en rimelig tilnærmelse anslå, hvorledes lønomkostningerne i Danmark ved bygning af det omhandlede skib vil forholde sig til de tilsvarende lønomkostninger på værfterne i de tre nævnte fællesmarkedslande, idet man dog herved har måttet se bort fra eventuelle produktivitetsforskelle, hvorom konkrete oplysninger ikke foreligger.

På samme måde kan man på grundlag af de foreliggende oplysninger om renteforskellene nogenlunde anslå, hvorledes rentekomkostningerne varierer. (Ifølge disse oplysninger er de effektive anvendte rentesatser ved finansiering af skibsbygning i følgende lande: Danmark 10 pct., Tyskland $6\frac{1}{4}$ pct., Frankrig $6\frac{1}{2}$ pct., Holland $6\frac{1}{4}$ pct.). Nedenstående tal viser omkostningsbesparelsen i Vesttyskland, Frankrig og Holland som pct. af den samlede kostpris (inkl. salgsomkostninger) ved dansk værft:

	Vest- tyskland pct.	Frankrig pct.	Holland pct.
I lønomkostninger .	5,8	9,7	13,3
I rentekomkostninger	7,0	7,4	7,9
Tilsammen...	12,8	17,1	21,2

Det kan således anslås, at omkostningerne ved bygning og salg af et 32.000 t.d.w. tankskib i de tre nævnte fællesmarkedslande er mellem ca. 13 og ca. 21 pct. lavere end her i landet. Disse procenter tager ikke hensyn til eventuelle direkte subsidier, skattebeholdninger, ophugningspræmier m. v. For at klare sig i konkurrencen over for fællesmarkedslandene måtte således danske værfter — alene som følge af forskelle i det generelle løn- og renteniveau — have en effektivitet, der var 15-30 pct. højere end effektiviteten i fællesmarkedet. Der er ydermere i kalkulationen ikke beregnet forrentning og afskrivning af de i værfterne investerede midler, ligesom der er set bort fra fortjenesten. Der er således ikke beregnet dækning for de to poster, hvorover et utilfredsstillende driftsresultat må bæres, når der for at opnå ordrer må afgives konkurrencedygtige tilbud, hvorved bemærkes, at den kalkulerede kostpris, på grundlag af

hvilken ovennævnte forskelle er beregnet, er højere end den salgspris, der i almindelighed kan opnås for et tilsvarende skib.

Rederier.

For rederiernes vedkommende bemærkes følgende, der tager sigte på betydningen af omkostningerne ved drift, afskrivning og forrentning, henholdsvis af et tørlastskib på 9.000 t.d.w. og et tankskib på 32.000 t.d.w.

1) Lønomkostningerne.

Med hensyn til lønforholdene henvises til det ovenfor vedrørende skibsværfterne oplyste. For rederiernes vedkommende fremkommer derudover et særligt omkostnings-element som følge af, at bemandsningsreglerne i Danmark er væsentligt strengere end i andre lande. Eksempelvis kan nævnes, at der på et 32.000 t.d.w. motortankskib stilles følgende krav i de nationale lovgivninger til det menige dæksmandskabs størrelse: Danmark 19 mand, Vesttyskland 12 mand, Italien 11 mand, Frankrig 10 mand, Holland og Belgien 9 mand (der dog ikke altid svarer til den faktisk anvendte besætning på de udenlandske skibe).

Lønomkostningerne udgør ca. 51 pct. og ca. 54 pct. af de variable driftsomkostninger inkl. administration for henholdsvis et tørlastskib på 9.000 t.d.w. og et tankskib på 32.000 t.d.w. Tages hensyn til normal forrentning og afskrivning, udgør lønandelen henholdsvis ca. 22 pct. og ca. 21 pct. af omkostningerne.

2) Afskrivning og forrentning.

På grund af den hurtige økonomiske forældelse af skibe er det i dag nødvendigt at regne med en væsentlig kortere afskrivningstid, end der er betinget af skibenes tekniske levetid. For tørlastskibe er regnet med en afskrivningstid på 15 år og for tankskibe med en afskrivningstid på 12 år. Af de samlede omkostninger udgør afskrivningerne ca. 33 pct. og ca. 38 pct. for henholdsvis et tørlastskib på 9.000 t.d.w. og et tankskib på 32.000 t.d.w.

Til forrentning er beregnet en andel af de samlede omkostninger på ca. 25 pct. og ca. 23 pct. for henholdsvis et tørlastskib på 9.000 t.d.w. og et tankskib på 32.000 t.d.w. Der er herved regnet med den for skibsfinansiering i Danmark almindelige rente,